

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
до звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми

23238 Переклад з іспанської та з англійської мов,

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, спеціальність 035 – Філологія»

(спеціалізація 035.051 романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська)

Співпраця з експертною групою під час візитів була організована ефективно, спілкування з експертами під час фокус-груп відбувалося в дружній професійній атмосфері, тому зустрічі були результативними, про що свідчить напрочуд докладний звіт ЕГ. Ми надзвичайно вдячні експертам за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності за ОП «Переклад з іспанської та з англійської мов». Водночас вважаємо за необхідне надати пояснення щодо окремих зауважень, рекомендацій та наведених шановними членами ЕГ фактів. Для зручності наші відповіді структуруємо відповідно до окреслених у звіті критеріїв (виявлених позитивних практик, недоліків, наданих рекомендацій).

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
Критерій 1. Проектування освітньої програми.	Загальний аналіз щодо Критерію 1: Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм За результатами аналізу документації та зустрічей зі стейкхолдерами ЕГ встановила, що ОП «Переклад з іспанської та з англійської мов» загалом відповідає вимогам до проектування та визначення цілей. ЕГ констатує, що всі результати, визначені стандартом вищої освіти, можуть бути досягнуті через програмні результати навчання (підкритерій 1.1). Професійний стандарт відсутній. Програма має чітко артикульовану місію, яка повністю інтегрована у стратегічний контекст КНУ імені Тараса Шевченка та Навчально-наукового інституту філології (підкритерій 1.3). Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначено з урахуванням потреб заінтересованих сторін (підкритерій 1.4). Під час формулювання цілей та ПРН було взято до уваги тенденції розвитку спеціальності та спеціалізації, потреби ринку праці в контексті галузі та регіону. На етапі проектування ОП було вивчено досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм з перекладу, що відобразилося в змістовому наповненні ОК (підкритерій 1.5). Позитивні практики: ОП демонструє високу технологічну релевантність через інтеграцію інструментів ШІ, засобів локалізації та військового перекладу у відповідь на актуальні запити ринку. Завдяки ґрунтовному бенчмаркінгу вітчизняного та іспанського досвіду, ОП забезпечує якісне розмежування мовної і фахової підготовки та розвиток навичок міжкультурної медіації. Визначено рівень відповідності «В», оскільки вимоги Критерію виконано	Дякуємо шановним експертам за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності за критерієм 1 за висловлені рекомендації. Водночас хотіли б надати певні пояснення. Більша увага, що приділяється першій іноземній (іспанській) мові пов'язана з тим, що програма передбачає підготовку фахівців за спеціалізацією 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська. Вона не передбачає присвоєння спеціалізації з англійської мови, оскільки основний фокус навчання спрямований саме на іспанську, тоді як англійська виступає додатковою мовою перекладу. Для тих, хто прагне отримати рівноцінну підготовку з англійської, існує окрема програма «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови», де англійська є основною. Оскільки студенти вступають на програму вже з високим рівнем володіння англійською мовою, що є однією з ключових вимог для зарахування, логічним є виділення більшої кількості кредитів на опанування іспанської, яка вивчається з нуля. Такий підхід відповідає міжнародній практиці у програмах, що поєднують основну та додаткову мови перекладу, приміром, у навчальному плані Гранадського університету (асиметрія між мовами В і С https://grados.ugr.es/traduccion/docencia/plan-estudio). Водночас маємо зазначити, що у новій ОП Переклад з іспанської та з англійської мов, редакції 2025 року, https://drive.google.com/file/d/1xJpd6PjmG4-FV2HhLOzMbYCaowONHzo/view вже збалансовано кількість кредитів з виробничої практики обох мов. Зокрема, введено ОК 23 «Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (іспанська мова)» - 6 кредитів та ОК 24 «Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (англійська мова)» – 6 кредитів, ОК 13 Переклад із застосуванням інноваційних технологій.

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	повністю в частині підкритеріїв 1,2, 1,3, 1.4, 1.5. Вимоги підкритерію 1.1 виконані частково (виявлений недолік – несуттєвий). На ОП відсутні практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер. Недоліки Несуттєвий недолік: за підкритерієм 1.1 виявлено дисбаланс проєктування ОП у розподілі навантаження між першою (іспанською) та другою (англійською) мовами, що потребує корекції для досягнення задекларованої мети щодо формування рівнозначних навичок у обох мовних парах. Недолік є несуттєвим, оскільки не впливає на досягнення ПРН і може бути усунений при найближчому перегляді ОП. Рекомендації До перегляду ОП у 2026 році гаранту та групі розробників забезпечити більш збалансоване представлення фахових філологічних і перекладацьких компонентів для обох мовних пар (в обов'язковій і вибірковій частинах) з метою досягнення заявленої підготовки здобувачів до рівнозначного міжмовного посередництва.	Вдячні за рекомендацію; плануємо у подальшому забезпечити оптимальним баланс кредитів з іспанської та англійської мов у тих компонентах, що мають значущість для кваліфікації студентів.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Загальний аналіз щодо Критерію 2: Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм ЕГ вважає, що освітня програма загалом відповідає критерію 2, оскільки її обсяг і структура узгоджуються з вимогами законодавства та фактичним навантаженням (2.1, 2.7), зміст ОК у цілому забезпечує досягнення ПРН та формування ЗК і ФК (2.2, 2.3). Водночас виявлено окремі недоліки, зокрема недостатню наочність структурно-логічної схеми та певну диспропорцію у розподілі кредитів між мовами, що дає підстави констатувати часткову відповідність підкритерію 2.2. ОП створює належні умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів (2.4), передбачає практичну підготовку, релевантну професійній діяльності (2.5). Формування соціальних навичок реалізується системно та ефективно (2.6), а структура й ОК загалом забезпечують виражену практикоорієнтованість підготовки (2.8). ОП інтегрує підходи, спрямовані на досягнення Цілей сталого розвитку, що відображається у змісті компетентностей та освітніх компонентів (2.9). Недоліки ЕГ відзначає, що всі недоліки є несуттєвими, усвідомлені групою забезпечення і перебувають у стані удосконалення: 1. Недостатня чіткість відображення взаємозв'язків між ОК у структурно-логічній схемі ОП.	Дякуємо за докладний аналіз, розгорнуту оцінку, надані зауваження та рекомендації за Критерієм 2. Ми високо цінуємо аналіз експертної групи та готові надати роз'яснення. 1. З приводу зауважень щодо недостатньої чіткості відображення взаємозв'язків між ОК у структурно-логічній схемі ОП «Переклад з іспанської та англійської мов» хочемо надати такі пояснення. Освітня програма як «єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання» впроваджується в освітній процес на підставі двох взаємодоповнювальних документів: опису ОП та навчального плану ОП. Відповідно до п. 2.9. Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, суголосного зі ст. 9 та ст.10 Закону України Про вищу освіту, - «Опис Освітньої програми включає такі компоненти: профіль програми (опис мети програми, програмних компетентностей і результатів навчання, особливостей викладання, оцінювання та ресурсного забезпечення, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою тощо); перелік компонентів (складових) освітньої програми; структурно-логічну схему програми; опис форм атестації здобувачів освіти; матриці забезпечення компонентами програми програмних компетентностей і результатів навчання. Додатком до Освітньої програми є навчальний план, що визначає (у кредитах ЄКТС) перелік та обсяги навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення; форми про ведення навчальних занять, їх обсяг; графік

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	2. Диспропорція у розподілі кредитів між іспанською та англійською мовами, зокрема часткова орієнтація перекладацької практики на іспанську мову, що проявляється у тривалості та змісті практик.	навчального процесу; форми поточного та підсумкового контролю». На наше переконання, структурно-логічна схема унаочнює структурно і логічно концепцію змісту освітньої програми, а не структурує хронологічну посеместрову послідовність вивчення освітніх компонентів. У структурно-логічній схемі ОПП «Переклад з іспанської та з англійської мов» чітко визначено логіко-змістові складники обов'язкової та вибіркової частин, виокремлено практичну підготовку та підсумкову атестацію, а також наочно продемонстровано за допомогою стрілок зв'язки між цими складниками. Схема відображає чітко визначену структуру програми, яка забезпечує поступове й системне формування перекладацьких компетентностей. Освітні компоненти згруповані відповідно до ключових напрямів підготовки: мовної, перекладацької та практичної. Окремі блоки дисциплін формують єдину взаємопов'язану систему, спрямовану на досягнення програмних результатів навчання. Таким чином, структура освітньої програми відповідає її концепції та цілям, забезпечуючи випускникам високий рівень підготовки відповідно до заявленої спеціалізації. Водночас ми відкриті до подальшого вдосконалення програми з урахуванням рекомендацій експертів та сучасних освітніх тенденцій. Щодо диспропорції у розподілі кредитів між іспанською та англійською мовами надаємо роз'яснення ключових чинників, яким керувалися під час розробки освітньої програми. Програма передбачає підготовку фахівців за спеціалізацією 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська. Вона не передбачає присвоєння спеціалізації з англійської мови, оскільки основний фокус навчання спрямований саме на іспанську, тоді як англійська виступає додатковою мовою перекладу. Для тих, хто прагне отримати рівноцінну підготовку з англійської, існує окрема програма «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови», де англійська є основною. Оскільки студенти вступають на програму вже з високим рівнем володіння англійською мовою, що є однією з ключових вимог для зарахування, логічним є виділення більшої кількості кредитів на опанування іспанської, яка вивчається з нуля. Такий підхід відповідає міжнародній практиці у програмах, що поєднують основну та додаткову мови перекладу. Водночас, як зазначено вище (див. відповіді за Критерієм 1), нами розроблена нова ОП Переклад з іспанської та з англійської мов, редакції 2025 року, де вже кількість кредитів з обох мов уже збалансовано. До того ж, те, що ЕГ називає недоліком програми, є природним наслідком того, що вказана програма не є міждисциплінарною – оскільки вона запроваджена в межах однієї із мовних спеціалізації філології, то вона не має права не виділити більше кредитів на ту мову, яка є титульною для спеціалізації –

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	Рекомендації 1. До 2026-2027 н.р. гаранту освітньої програми розробити оновлену структурно-логічну схему, яка відображатиме послідовність вивчення освітніх компонентів та їх взаємозв'язки у межах ОП. 2. При наступному перегляді ОП розробникам забезпечити більш збалансований розподіл кредитів між іспанською та англійською мовами, зокрема шляхом перерозподілу годин на практичну підготовку та практику.	інакше це було б обманом і державного замовника, і тих здобувачів які обрали собі для вивчення іспанську мову. У випадку, якби Університет визначив однаковий кредитний вимір освітніх компонентів для іспанської та англійської мов, ми повинні були б видавати дипломи без зазначення спеціалізації (саме така ідеологія, до речі, закладена МОН України в наказі від 01.02.2021 за № 128, зі змінами, внесеними наказом № 482 від 21.03.2025: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21#n13). У подальшому плануємо оптимізувати формування структурно-логічної схеми ОП. Окрім хронологічної послідовності, вважаємо за потрібне враховувати й інші відношення, якими дисципліни між собою пов'язані (загальні / фахові, односеместрові – багатосеместрові; комплексні / прості, обов'язкові / вибіркові).
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:	Загальний аналіз щодо Критерію 3: Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм ЕГ було з'ясовано, що доступ до ОП та визнання РН повністю відповідають вимогам за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.3. 3.4. Процедура вступу є прозорою, чіткою та не містить дискримінаційних положень. Правила прийому, перелік ОП, за якими оголошується прийом на навчання, ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання, вагові коефіцієнти оцінок з предметів національного мультипредметного тесту, вимоги до мотиваційного листа та критерії його оцінювання є у вільному доступі на сайті приймальної комісії (3.1). В університеті діють положення, які регулюють визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (3.3), і визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (3.4). Позитивною практикою є участь ЗВО в експериментальному проєкті МОН «Відкритий шлях до вищої освіти». Зважаючи на наведені факти, ЕГ оцінює відповідність ОП критерію 3 за рівнем В. Недоліки Несуттєвий недолік: практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є низькою (тільки 1 приклад). Здобувачі обізнані з можливостями і процедурами визнання результатів, отриманих у системі неформальної/інформальної освіти, проте активно не використовують ці можливості.	Дякуємо за оцінку позитивних сторін та недоліків ОП за критерієм 3. Разом з тим вважаємо за потрібне надати певні роз'яснення. Університет вважає і може обґрунтувати своє бачення документами ЄПВО і практикою університетів-партнерів з країн ЄС, що якісна ОПП повинна досягати своїх цілей без залучення програм неформальної освіти, в іншому разі вона обманює здобувачів. ЄС вказує що перезарахування результатів неформальної освіти є викликом, а не завданням закладів формальної освіти. Звертаємо також увагу членів ЕГ, що акредитаційні агенції країн ЄС при проведенні акредитації освітніх програм стурбовані не самим перезарахуванням і, тим більше, не популяризацією програм неформальної освіти, а забезпеченням якості освіти при перезарахуванні рівень здобутих на програмах неформальної освіти РН має відповідати вищій освіті, а спрямованість – профілю кваліфікації. Зарахування результатів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті, регламентує «Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та / або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ» (http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271). Здобувачам освіти щонайменше двічі на рік під час зустрічі з гарантом надається уся необхідна інформація щодо такої можливості, додатково вони отримують повідомлення про освітні ініціативи, курси, до яких студенти можуть долучитися. Якщо студенти відчувають потребу, вони можуть скористатися нею. Ми не маємо права силовати студентів йти на програми неформальної освіти, оскільки, коли здобувачі освіти поступали на навчання, Університет брав на себе зобов'язання досягти цілей програми виключно за рахунок ОК програми. Наразі вони отримують усі необхідні знання і навички, опановуючи ОК у межах ОПП. Зарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
		інформальної освіти, є альтернативною можливістю студента будувати власну освітню траєкторію. Тому те, що здобувачі мають можливість, проте не використовують її для навчання на курсах в системі неформальної та інформальної освіти, не є недоліком ОП. Водночас гарант і робоча група працюватимуть над реалізацією наданих рекомендацій щодо зарахування їх результатів, зокрема на освітніх платформах Prometheus, Coursera, FutureLearn та інших.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:	Рекомендації Рекомендується гаранту ОП спільно з НПП до початку нового навчального семестру розробити план заходів, спрямованих на ознайомлення здобувачів з можливостями неформальної освіти з конкретних ОК. Загальний аналіз щодо Критерію 4: Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм Освітній процес загалом відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання (підкритерій 4.1), однак частково реалізуються вимоги студентоцентрованого підходу. Учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК (прописано у змісті РП), водночас інформація щодо компонентів ОП представлена публічно не належним чином (підкритерій 4.2); у межах ОП поєднано навчання і дослідження, однак аналітико-практична діяльність здобувачів є низькою (підкритерій 4.3); систематично оновлюється зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень НПП (підкритерій 4.4). Навчання, викладання та наукові дослідження в межах ОП у цілому мірою дотримуються інтернаціоналізації освіти за ОП (підкритерій 4.5). Позитивні практики: 1.Наявність розробленого НПП цієї ОП програмного забезпечення, зокрема програм автоматизованого перекладу для забезпечення дисциплін перекладознавчого циклу. 2. Активна співпраця НПП з міжнародними установами, зокрема з університетами-партнерами (Іспанія) (читання лекцій, стажування тощо), широке залучення ЗО до програм міжнародної академічної мобільності. Визначено рівень відповідності «В», оскільки вимоги вимоги підкритерію 4.1, 4.3, 4.4, 4.5 виконано в цілому повністю, вимоги підкритерію 4.2 виконані частково (виявлені недоліки – несуттєві). На ОП відсутні практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер. Недоліки Несуттєві недоліки: 1.Невідповідність переліку компонентів	Плануємо розробити додаткові заходи з метою інформування здобувчів ОП з можливостями неформальної освіти. Дякуємо за оцінку позитивних сторін та недоліків ОП за критерієм 4. Разом з тим вважаємо за потрібне надати певні роз'яснення. 1.Щодо зауваження про невідповідність переліку компонентів ОП інформаційним ресурсам на сторінці ННІФ, зазначаємо, що на сторінці ОП «Переклад з іспанської та з англійської мов» https://philology.knu.ua/osvitni-programy/bak-opysy-op-ta-proh-nd/035-051/ розміщено актуальну інформацію щодо освітніх компонентів, які реалізуються для здобувачів освіти на даний момент, зокрема робочі програми та вибіркові блоки. Зазначимо також, що дисципліни вільного вибору, які планується викладати, вже представлені анотаціями програм. 2. Стосовно зауваження у підпункті 4.2. щодо відсутності робочих програм ОК12 Інформаційні технології та штучний інтелект у перекладі та ОК23.01 Навчальна перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (англійська мова), маємо пояснити, що дисципліна ОК 12 передбачена на 2026/2027 навчальний рік, а виробнича перекладацька практика запланована на 2027/2028 навчальний рік, тому ці робочі програми ще перебувають на стадії розробки (робоча програма затверджується не пізніше як за 15 днів до семестру викладання). До настання цього часу можуть з'явитися як нові методи, підходи до викладання (що може вплинути на тематичне наповнення курсу), так і вартісні новітні дидактичні праці, які відповідно будуть включені до програми. Ми розуміємо важливість практичної складової та вже працюємо над її вдосконаленням відповідно до сучасних вимог ринку праці та запитів роботодавців. Під час попередньої акредитації розширена анотація РП ОК 12 надавалася експертній групі на запит. Водночас у подальшому буде переглянуто принципи розміщення інформації на сторінці ОП для забезпечення її більшої структурованості та прозорості. 3. Повністю погодитися із зауваженням щодо низької наукової активності здобувачів ми не можемо. На кафедрі функціонує науковий гурток «Як перекладати художню

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	ОП інформаційним ресурсам, наявним у публічному доступі на сторінці ННІФ. 2. Відсутність РП ОК12 Інформаційні технології та штучний інтелект у перекладі та ОК23.01 Навчальна перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (англійська мова) 3. Низька наукова активність здобувачів вищої освіти. 4. Неактивна залученість ЗО та НПП до спільних із закордонними ЗВО проєктів як освітнього, так і наукового характеру (СОП, проєкти Еразмус+ Жан Моне тощо). Рекомендації 1.Гаранту ОП, НПП переглянути відповідність переліку компонентів ОП списку ОК, оприлюднених на сайті КНУТШ, на сторінці ННІФ до початку нового навчального року. 2.Гаранту ОП, НПП, які викладають ОК12, ОК23.01, розробити робочі програми відповідних дисциплін до 1.09.2026 року 3. Гаранту ОП налагодити систематичне залучення здобувачів вищої освіти до участі в наукових конференціях, покращити публікаційну активність (тези, статті у співавторстві з НПП) протягом 2026-2027 н.р. 4. Відділу міжнародного співробітництва, директору ННІФ, завідувачу кафедри, гаранту ОП, НПП долучитися до міжнародних проєктів філологічного або перекладознавчого спрямування (у т.ч СОП, Еразмус+ Жан Моне тощо) протягом 2026-2027н.р.	літературу», у межах якого проводяться семінари та зустрічі з перекладачами-практиками, що сприяють розвитку дослідницьких компетентностей та підготовці кваліфікаційних робіт. Безумовно, рівень бакалавра не передбачає, що студент обов'язково обере наукову діяльність у подальшому як основний напрям. Втім, ті студенти, які навчалися на ОП і продовжують навчання у магістратурі, активно долучаються до наукових конференцій, публікують тези проведених досліджень. При цьому підґрунтям слугувала база знань, вмінь і навичок, отриманих під час навчання за бакалаврським освітнім рівнем. Приміром, участь у конференціях молодих учених студентів Є.Циганової, С.Чернопищенко, Я.Власенко (Я.Власенко і Є. Циганова також брали участь у конференціях під час навчання на ОП в 2024 році), С.Колісниченко. https://philology.knu.ua/nauka/konferentsii/ 4. Не можемо повністю погодитися із твердженням про несистемну залученість іноземних партнерів до освітнього процесу на цій ОП. На ОП залучались іноземні лектори – Сара Кітебер, Хосе Руїс Альварес. Плануємо оптимізувати систему оприлюднення змісту навчальних дисциплін за ОП. НПП, які викладають ОК 12 і ОК 23 будуть оприлюднені після формування навантаження викладачів, залучених до викладання цих дисциплін. Плануємо і надалі стимулювати студентів до наукової діяльності з урахуванням їхніх особистих прагнень і бачень власної освітньої траєкторії. Плануємо долучатися активніше до міжнародних проєктів перекладознавчого спрямування.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Загальний аналіз щодо Критерію 5: Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм Система контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та забезпечення академічної доброчесності загалом відповідає вимогам і є прозорою, структурованою та нормативно врегульованою. Форми контролю, критерії оцінювання та процедури їх реалізації дозволяють об'єктивно встановити рівень досягнення програмних результатів навчання, а політика академічної доброчесності є чітко визначеною та послідовно впроваджується. Позитивними практиками ОП в контексті 5 Критерію вважаємо: – залучення кількох суб'єктів до оцінювання кваліфікаційних робіт (керівник, рецензент, комісія), що підвищує об'єктивність і якість оцінювання; –	Дякуємо ЕГ за рекомендацію та увагу до питання доступності інформації про освітню програму. На сторінці ОП «Переклад з іспанської та з англійської мов» розміщуються робочі програми освітніх компонентів, які реалізуються для здобувачів освіти на поточному етапі навчання. Такий підхід був обраний насамперед з огляду на зручність користування інформаційними ресурсами для студентів та необхідність уникнення дублювання або розміщення матеріалів, що ще не впроваджені для відповідного року вступу. Водночас погоджуємося, що обмежений обсяг оприлюднених робочих програм може ускладнювати цілісне ознайомлення з повним змістом ОП для всіх зацікавлених сторін. У зв'язку з цим у подальшому буде переглянуто підходи до структурування та наповнення сторінки освітньої програми з метою забезпечення більш повного та зручного доступу до інформації

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	інтеграція принципів академічної доброчесності в освітній процес (через окремі освітні компоненти та системну роботу зі здобувачами), а не лише формальне декларування. Недоліки Недоліком ОП в контексті 5 Критерію є обмежений обсяг оприлюднених робочих програм освітніх компонентів (у відкритому доступі представлено лише програми поточного курсу), що ускладнює ознайомлення здобувачів із повним змістом освітньої програми. Рекомендації Рекомендуємо оприлюднити повний комплект робочих програм освітніх компонентів для всіх років навчання у відкритому доступі до початку нового навчального семестру.	про всі освітні компоненти ОП. У подальшому буде переглянуто підходи до структурування та наповнення сторінки освітньої програми з метою забезпечення більш повного та зручного доступу до інформації про всі освітні компоненти ОП.
Критерій 6. Людські ресурси:	Загальний аналіз щодо Критерію 6: Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм ЗВО загалом забезпечує належний рівень критичної маси кадрового забезпечення освітньої програми та створює умови для професійного розвитку НПП. Відзначається позитивна динаміка у підвищенні публікаційної активності викладачів у річичі змісту ОК і приведенні їх діяльності у відповідність до Ліцензійних вимог. Процедури конкурсного відбору є формалізованими та недискримінаційними, однак рівень їх прозорості знижується через відсутність оприлюднених результатів рейтингування та неповну відповідність окремих НПП вимогам. Залучення роботодавців і практиків до освітнього процесу здійснюється, проте потребує систематизації та сталості. Професійний розвиток викладачів підтримується через внутрішні та зовнішні програми, стажування та систему заохочень. За сукупністю параметрів проаналізованої інформації та встановлених фактів, ЕГ констатує в цілому відповідність Критерію 6. Недоліки - Структура інформації, наведеної у відомостях самооцінювання ОП, не дозволяє повною мірою верифікувати відповідність окремих викладачів вимогам п. 38 Ліцензійних умов, також недостатньо експліцитно відображено постульовані механізми врахування виконання 4 пунктів Ліцензійних вимог у відкритих матеріалах та ресурсах ОП; - Відсутність у відкритому доступі критеріїв рейтингового оцінювання НПП, що знижує рівень прозорості процедур оцінювання та кадрового відбору фахівців; - Не всі викладачі-практики, залучені до реалізації ОП,	Ми вдячні ЕГ за ретельний аналіз позитивних аспектів ОП за критерієм 6 та за висловлені зауваження й рекомендації. Під час формування відомості самооцінювання за мету було поставлено аргументацію відповідності викладачів освітнім компонентам, в той час як відповідність викладачів Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності перевіряється керівництвом підрозділів, відповідно до пам'ятки КНУ імені Тараса Шевченка керівникам структурних підрозділів про укладання / переукладання трудових договорів з НПП університету https://senate.knu.ua/wp-content/uploads/2025/09/ПАМ'ЯТКА1.pdf Критеріїв рейтингування НПП було розглянуто на Вченій раді ННІФ, а також доведено до відома усіх кафедр і НПП ННІФ, отже, рейтингування було прозорим для всіх НПП. Окремі перекладачі-практики виявили бажання працювати в університеті на постійній основі; КНУ імені Тараса Шевченка вітає такі ініціативи й оцінює як позитивну тенденцію залучення до штату викладачів перекладачів-практиків (з 2026 р. – А.Ю.Марховська). Регулярність співпраці з роботодавцями справді має резерви для поліпшення, однак з моменту попередньої акредитації відбулися зустрічі з такими працедавцями: Олена Габелко, Олексі Ситнік та інші перекладачі Євробламенту, Владислав Дем'янов, Ігор Маликін та інші. (докладніші відомості доступні за посиланням: https://philology.knu.ua/struktura-if/kafedry/kafedra-teor-i-prakt-perekladu-roman-mov/diyaln-kaf-teor-prakt-per-rom-mov-zerova/) Активна комунікація з потенційними працедавцями відбувається протягом року регулярно щодо можливостей виробничої перекладацької практики; оскільки оприлюднюються лише позитивні результати комунікації, вони можуть виглядати фрагментарно попри постійний характер комунікації У 2025 році четверо роботодавців і представників ринку перекладу було залучено до написання відгуків на нову освітню програму.

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	формалізовані як сумісники, що ускладнює однозначну оцінку їх відповідності нормативним вимогам, попри те, що їх залучення є позитивною тенденцією та підсилює практичну складову підготовки перекладачів; - Співпраця з роботодавцями має переважно точковий цільовий характер і потребує подальшої систематизації у форматі регулярної участі в освітньому процесі. - Стейкхолдерами відзначається потреба в актуалізації підготовки здобувачів у сфері CAT-технологій, постредагування машинного перекладу та ШІ технологій у перекладі. Рекомендації Гаранту ОП та групі забезпечення: - до вересня 2026 р. розробити та оприлюднити на сторінці ОП узагальнену матрицю відповідності НПП освітнім компонентам і критеріям Ліцензійних вимог; Гаранту ОП спільно з роботодавцями: - До початку 2026/2027 н.р. запровадити системну модель залучення роботодавців (щонайменше 1 регулярний практико-орієнтований курс/модуль або серію тренінгів на семестр із залученням представників індустрії); - До грудня 2026 р. укласти не менше 2-3 довгострокових угод про співпрацю з перекладацькими агенціями/компаніями з метою інтеграції практичних кейсів, стажувань та сучасних технологій у навчальний процес. Адміністрації ННІФ: - До кінця 2026 р. розробити, затвердити та оприлюднити критерії рейтингового оцінювання НПП і забезпечити щорічне публічне розміщення результатів рейтингування на офіційному сайті інституту; - До початку 2026/2027 н.р. унормувати залучення викладачів-практиків (укладання договорів сумісництва або інших форм офіційного залучення) з фіксацією їх ролі в освітньому процесі та відповідності нормативним вимогам. Адміністрації університету: - До березня 2027 р. забезпечити оновлення внутрішніх нормативних документів або рекомендацій щодо прозорого відображення виконання Ліцензійних вимог у відкритих ресурсах ОП; - Протягом 2026-2027 рр. розширити інституційну підтримку програм підвищення кваліфікації викладачів у сфері цифрових технологій перекладу (CAT, ШІ) через сертифікатні курси або партнерські програми (зокрема з відповідними структурами Європейської Комісії – DGT).	Під час зустрічей в 2025 року працедавці справді відзначили необхідність постредагування як нову затребувану нішу на ринку перекладацьких послуг, що буде враховане під час розробки нової освітньої програми, робочих програм з практики перекладу та дотичних ОК. Під час розробки редакції програми в 2024 році вже було започатковано навчання цього аспекту перекладу шляхом впровадження вибіркової дисципліни "Постредагування (романські мови)" для студентів ОП https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/pereliky-os-bakalavr-vybirkovykh-dystsyplin/. Вдячні за рекомендації, все ж Кореляція НПП з навчальними дисциплінами і відповідність ліцензійним умовам готується як зріз досягнень викладачів протягом останніх п'яти років, після чого ці дані залишаються у відкритому доступі для всіх зацікавлених осіб, через що не вважаємо за потрібне додатково оприлюднювати ці дані на веб-сторінці освітньої програми, враховуючи також дуже високу динамічність цих даних: за кілька місяців у викладача може вийти кілька нових статей, теж, зв'язитися авторських сертифікат, патент, тощо. Набагато легше перевірити ці дані на сторінці кожного штатного НПП, які кожен НПП оновлює у мірі додавання нових важливих відомостей про власну науково-педагогічну діяльність. Погоджуємось, що бажано мати чіткий план залучення працедавців, співпраці з перекладацькими компаніями й агенціями; проєкт цього плану готується перед початком навчального року, однак протягом року виникають корективи з огляду на зміну плану працедавців, представників ринку перекладу, воєнний стан і зміни безпекових побутових умов, через виникнення нових значущих професійно-освітницьких ініціатив, про які не було відомо до початку навчального року. Кафедра працює над укладанням угод про співпрацю з перекладацькими агенціями і прагне укласти їх із ними, якщо буде згода перекладацьких агенцій. Критерії рейтингування НПП і ННІФ розроблено на початку 2025 року, схвалено Вченою радою ННІФ і надавалися під час попередньої акредитації, отже, наявні у відкритому доступі; додатково критерії. Критерії рейтингування НПП і ННІФ розроблено на початку 2025 року, схвалено Вченою радою ННІФ і надавалися під час попередньої акредитації, отже, наявні у відкритому доступі; додатково критерії рейтингування НПП у ННІФ будуть оприлюднені на веб-сторінці структурного підрозділу. Залучення перекладачів-практиків унормовано: до викладання на кафедрі на умовах строкового договору долучалися перекладачі-практики І.Корнічук у 2024-2025 навчальному році, у 2025 році – А.Марховська. Плануємо і надалі продовжувати практику залучення фахівців з перекладу. Положення про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності доступні на сайті Верховної Ради України, з 2019 року регулярно

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
		доводяться до відома усіх науково-педагогічних працівників. Ініціативи з підвищення цифрової кваліфікації викладачів у сфері цифрових технологій неодноразово впроваджувалися. Приміром, <i>Tech Summer for Educators: AI Edition</i>, 23 липня 2024 – 13 серпня 2024 (курси пройшли викладачі кафедри С.Б.Фокін, І.М.Шиянова); КНУ імені Тараса Шевченка є академічним партнером RWS TRADOS, який надає для викладачів можливість проходити низку безоплатних курсів з опанування CAT-знарядь; однак згодні, що ці ініціативи доречно розширювати.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм Освітнє середовище та матеріально-технічні ресурси освітньої програми загалом відповідають вимогам і забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Заклад вищої освіти формує комплексну інфраструктуру, що поєднує сучасне навчально-методичне забезпечення, доступ до міжнародних наукометричних баз даних, спеціалізоване обладнання та програмне забезпечення, а також розвинену систему підтримки здобувачів. Позитивними практиками ОП в контексті 7 Критерію вважаємо: – достатній рівень навчально-методичного забезпечення, включно з сучасною фаховою літературою, ресурсами іноземними мовами та доступом до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science; – наявність сучасної матеріально-технічної бази (спеціалізовані лабораторії, мультимедійне обладнання, професійне програмне забезпечення), що відповідає фаховій спрямованості ОП; – належні умови для забезпечення фізичної безпеки та підтримки ментального здоров'я, з урахуванням умов воєнного стану.	Вдячні за підкреслену схвальну оцінку матеріальних ресурсів освітнього середовища.
	Недоліки Недоліком ОП у контексті Критерію 7 є недостатньо інтуїтивно операційний інтерфейс сайту ННІФ та інституційного репозитарію, що частково ускладнює навігацію й доступ до повної та структурованої інформації про освітню програму.	Вдячні за підказки щодо поліпшення інтерфейсу; ми завжди відкриті до оптимізації, в якій орієнтуємося на вказівки студентів; наразі пропозицій щодо зміни або вдосконалення не надходило, однак у разі їх надходження пропозиції будуть враховані.
	Рекомендації До початку 2026–2027 н.р. адміністрації ННІФ спільно з відповідними підрозділами університету оптимізувати інтерфейс сайту ННІФ та інституційного репозитарію, забезпечивши інтуїтивно зрозумілу навігацію та структуроване розміщення матеріалів освітньої програми (зокрема через уніфікацію розділів і скорочення кількості переходів до ключової інформації), з метою підвищення доступності інформації для здобувачів освіти.	Вдячні за надані рекомендації. Нині веб-сторінка освітньої програми ґрунтується на ієрархії від загальних рубрик до спеціалізованих. До будь-якої важливої інформації можна дістатися шляхом одного-двох натискань на кнопки або гіперлінки. Однак у разі конкретних побажань і пропозицій готові оптимізувати схему навігації на сайті.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення	Загальний аналіз щодо Критерію 8: Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні	Вдячні за схвальний відгук стосовно внутрішнього забезпечення якості освіти за освітньою програмою.

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
я якості освітньої програми:	практики за критерієм ЗВО загалом дотримується визначених процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої програми. Процеси розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП є формалізованими, нормативно врегульованими та послідовно застосовуються. ЕГ відзначає, що рекомендації попередніх акредитацій значною мірою враховані, що проявляється в оновленні структури ОП, змісті освітніх компонентів, посиленні практичної та цифрової складової підготовки, а також активізації публікаційної діяльності НПП. Система внутрішнього забезпечення якості демонструє здатність реагувати на результати моніторингу, що підтверджується конкретними змінами в ОП та освітньому процесі. В академічній спільноті сформована культура якості освіти, що підтримується діяльністю відповідних структурних підрозділів, оновленням нормативної бази та участю НПП у програмах підвищення кваліфікації. З огляду на наведене, ЕГ констатує в цілому відповідність критерію 8. Недоліки - Попри загальне врахування рекомендацій попередньої акредитації, відсутній чітко формалізований та публічно відображений механізм моніторингу їх виконання на рівні ОП і структурного підрозділу. - Не повною мірою інституціоналізовано системний підхід до узагальнення результатів опитувань усіх груп стейкхолдерів (зокрема роботодавців і випускників) та їх комплексного аналізу з подальшим публічним відображенням у контексті вдосконалення ОП. - Внутрішня система забезпечення якості демонструє позитивну динаміку реагування на результати моніторингу, однак потребує подальшого розвитку інструментів раннього виявлення та системного врахування окремих ризиків у реалізації ОП (зокрема в частині кадрового забезпечення та відповідності викладання освітнім компонентам). - Частина здобувачів недостатньо поінформована про механізми їх участі у процедурах забезпечення якості та впливу на освітню програму. - Взаємодія з роботодавцями у межах забезпечення якості має переважно точковий характер і потребує подальшої систематизації. - Відсутня повністю сформована консолідована база випускників і системний інструментарій моніторингу їх кар'єрних траєкторій.	Вдячні також за зауваження, однак вважаємо, що питання внутрішнього моніторингу не обов'язково цікаві стороннім відвідувачам веб-сторінки ОП. У моніторингу ОП беруть участь гарант, завідувач кафедри, профільний заступник директора, відділ забезпечення якості освіти КНУ імені Тараса Шевченка. Результати моніторингу обговорюються на засіданнях профільної кафедри, Вченій раді ННІФ. В КНУ імені Тараса Шевченка існують формалізовані форми опитування випускників і роботодавців. Втім, практика показує, що стейкхолдери воліють спілкуватися у менш формальному режимі спілкування. Перевагою синхронного спілкування, на відміну від анкетування, є двостороння комунікація, в якій можна виявити й уточнити додаткові істотні деталі. Система забезпечення якості освіти у КНУ імені Тараса Шевченка вчасно реагує на потенційні проблеми навчання за освітніми програмами шляхом низки заходів: опитування якості викладання, опитування щодо задоволеності навчання за освітньою програмою, опитування соціологічної служби, шляхом оприлюднення, аналізу й узагальнення досвіду усіх попередніх акредитацій (оприлюднення на вкладці https://knu.ua/ua/official/accreditation/, щорічний розгляд на засіданні Вченої ради Університету - https://senate.knu.ua/?p=3190, https://senate.knu.ua/?p=2841, https://senate.knu.ua/?p=2445 тощо). У кадрових питаннях моніторинг проводиться теж на кількох рівнях: кандидатури на посади НПП обговорюються на засіданнях кафедри, на Вченій раді ННІФ; відповідність кваліфікації додатково перевіряється у відділі кадрів. Тим не менш, відділ якості освіти додатково моніторить відповідність НПП ліцензійним умовам шляхом щорічного збору даних. Здобувачам ОП регулярно надаються пояснення, що їхня участь в опитуваннях, зокрема, щодо якості викладання, важлива для подальшого поступу й оптимізації освітньої програми. Окрім традиційних питань, опитувальники містять відкритий коментар, в яких студенти можуть висловити свої думки, побажання, пропозиції. Те, що студенти не дуже активно цим користуються, вочевидь, пов'язане з тим, що студенти не мають ґрунтовної педагогічної компетентності для оцінки можливих змін; регулярно проводяться цільові опитування студентів в робочих чатах щодо їхньої думки (зокрема, в 2024 році порядок викладання окремих компонентів встановлювався шляхом опитування в тому числі студентів у робочому чаті). Випускникам ОП регулярно пропонується участь у робочій групі (з 2025 року в робочій групі ОП бере участь випускниця ОП – Яна Власенко). Співпраця з роботодавцями має одну головну мету – успішне працевлаштування випускників, які прагнуть працевлаштуватись у галузі перекладу, хоча через те, що тематика заходів, до яких вони долучаються, різна, може справити враження відсутності систематизації. Поступове створення консолідованої бази випускників здійснюється як

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	Рекомендації Гаранту ОП та групі забезпечення: - До грудня 2026 р. розробити та оприлюднити на сторінці ОП реєстр рекомендацій попередніх акредитацій із відображенням стану їх виконання (виконано/частково/у процесі) та відповідальних осіб. - До березня 2027 р. запровадити щорічний узагальнений звіт за результатами опитувань усіх стейкхолдерів (здобувачів, випускників, роботодавців) із публічним розміщенням і відображенням прийнятих рішень щодо вдосконалення ОП. - До початку 2026/2027 н.р. провести інформаційні сесії для здобувачів (не менше 2 разів на рік) щодо механізмів їх участі у забезпеченні якості ОП та шляхів врахування їхніх пропозицій. Адміністрації ННІФ: - До кінця 2026 р. впровадити систему раннього виявлення ризиків у реалізації ОП (зокрема щодо кадрового забезпечення та відповідності викладання ОК) через регулярний внутрішній аудит (щонайменше раз на рік) із документованими результатами. – До початку 2026/2027 н.р. розробити та затвердити модель системної взаємодії з роботодавцями, що передбачає їх регулярну участь у перегляді ОП (не рідше 1 разу на рік) та документування результатів такої участі. Адміністрації університету (відділу забезпечення якості освіти): - До березня 2027 р. розробити уніфікований інструментарій моніторингу виконання рекомендацій акредитацій для всіх ОП та забезпечити його впровадження на рівні структурних підрозділів. - Протягом 2026–2027 рр. запровадити централізовану	Асоціацією випускників ННІФ (https://philology.knu.ua/vypusksnykam/), так і зусиллями викладачів ОП. Кожній групі випускників ОП після захисту кваліфікаційної роботи пропонується участь у подальшому моніторингу освітньої програми, в обміні контактами і в подальшому відомості про кар'єрну траєкторію. На надання власних контактів погоджується частина випускників. Оприлюднення у відкритому доступі щодо професійного поступу може виявитись прийнятним не для всіх випускників. Тому база даних випускників наявна у закритому форматі. Дякуємо експертній групі за уважний аналіз та надані рекомендації. Ми поділяємо важливість підвищення прозорості та системності у відстеженні виконання рекомендацій і врахування думки стейкхолдерів у вдосконаленні освітньої програми. Вважаємо за доцільне все ж зазначити, що запропонований формат публічного реєстру рекомендацій із деталізацією відповідальних осіб потребує додаткового узгодження з внутрішніми політиками університету щодо розподілу відповідальності та публічності управлінських процесів. У зв'язку з цим можливість реалізації цього пункту буде розглянута з урахуванням інституційних регламентів і ресурсних обмежень, із потенційною адаптацією форми представлення інформації. Щодо підготовки щорічного узагальненого звіту за результатами опитувань стейкхолдерів, загалом підтримуємо цю рекомендацію як таку, що сприятиме систематизації зворотного зв'язку. Разом із тим зазначимо, що відповідні механізми вже частково функціонують у межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Подальше вдосконалення цієї практики передбачає інтеграцію наявних інструментів, що може вплинути на формат і строки впровадження запропонованої ініціативи. Плануємо і надалі проводити регулярні зустрічі зі студентами, на яких, окрім інших питань, студентів інформуємо про можливість їхньої участі у забезпеченні якості освітньої програми. Внутрішній кадровий аудит уже проводиться, але плануємо продовжувати цю практику. Роботодавці систематично залучаються до моніторингу освітніх програм; ми можемо розробити модель, однак вона не може працювати в односторонньому порядку: робочий графік роботодавців накладає низку обмежень на можливий формат, час і режим співпраці (в кожного роботодавця свій), тому заплановані заходи й інші ініціативи все одно доводиться додатково адаптувати з незалежних від нас обставин. В КНУ імені Тараса Шевченка проводиться регулярне узагальнення і моніторинг досвіду акредитацій усіх освітніх програм. Досвід акредитацій, рекомендації ЕГ та ГЕР доводяться до відома керівників структурних підрозділів;

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	електронну систему збору та аналізу зворотного зв'язку від стейкхолдерів із можливістю формування аналітичних звітів. Гаранту ОП спільно з адміністрацією: - До кінця 2026 р. сформувати та запустити консолідовану базу випускників ОП (із покриттям не менше 70% випускників останніх 5 років) та запровадити щорічне опитування щодо їх кар'єрного розвитку.	моніторинг врахування зауважень і рекомендацій проводиться на рівні ННІФ та профільної кафедри. Опитування з метою збору даних від випускників та інших зацікавлених сторін пов'язано з обмеженнями щодо згоди деяких випускників отримувати регулярні повідомлення щодо опитувань та інших потреб освітньої програми, що можуть сприйматися як спам. Зараз база випускників наявна; кар'єрне зростання вдається відстежувати з таких відкритих джерел як LinkedIn, відкритих даних FaceBook та інших соціальних мереж, одна навряд чи коректно ці бази оприлюднювати. Свідченням успішної співпраці з випускниками є їхнє регулярне залучення до проведення занять, лекцій; під час зустрічі з експертами окремо було передбачено зустріч з випускниками.
Критерій 9. Прозорість та публічність:	Загальний аналіз щодо Критерію 9: Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм Система публічності та інформаційного супроводу ОП «Переклад з іспанської та з англійської мов» побудована на засадах відкритості та доступності. Університет забезпечує учасникам освітнього процесу безперешкодний доступ до фундаментальних нормативних документів (Статуту, Положення про організацію освітнього процесу, Етичного кодексу тощо) через офіційний вебпортал КНУ. Експертна група підтверджує високий рівень обізнаності здобувачів та НПП щодо своїх прав та обов'язків, які чітко регламентовані на рівні закладу, що підтверджує відповідність підкритерію 9.1. Вебсторінка ОП на сайті Навчально-наукового інституту філології слугує ефективним комунікаційним хабом. Вона акумулює не лише організаційну інформацію (склад проєктної групи, дані про гаранта), а й навчально-методичні матеріали: від навчальних планів до тематики кваліфікаційних робіт та можливостей мобільності Erasmus+, що узгоджується з вимогами підкритерію 9.3. Прозорість процедур оновлення програми підтверджується наявністю оприлюднених рецензій та відгуків. Разом із тим, ЕГ зазначає, що процедура громадського обговорення проєкту ОП потребує чіткої часової фіксації (зазначення термінів оприлюднення проєктів), що дозволило б стейкхолдерам краще планувати свою участь у вдосконаленні програми, через що ЕГ констатує часткову відповідність підкритерію 9.2. Позитивні практики: Програма забезпечує високу прозорість через функціонування комплексного інформаційного хабу ОП із повним пакетом навчально-методичних документів, прямими каналами зв'язку з гарантом та відкритим доступом до зовнішніх рецензій і результатів моніторингу якості освіти. Визначено рівень відповідності «В», оскільки вимоги	Вдячні за позитивну оцінку освітньої програми за Критерієм 9.

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУ імені Тараса Шевченка
	Критерію виконано повністю в підпунктах 9.1, 9.3. Вимоги підкритерію 9.2. виконано частково, виявлений недолік не є суттєвим і може бути усунений найближчим часом. Інноваційних чи взірцевих практик не зафіксовано.	
	Недоліки Несуттєвий недолік: На сайті немає інформації про те, коли були розміщені проекти для обговорення ОП. Недолік не є критичним для здійснення освітньої діяльності і може бути усунений найближчим часом.	Плануємо найближчим часом зазначити дату оприлюднення проєкту ОП.
	Рекомендації З метою дотримання принципів прозорості та прогнозованості участі стейкхолдерів у проєктуванні ОП, гаранту та проєктній групі рекомендується чітко зазначити терміни початку та завершення громадського обговорення проєкту програми на офіційному сайті, відповідно до загальноуніверситетського графіку підготовки ОП до нового навчального року.	Плануємо чіткіше маркувати період громадського обговорення проєкту ОП.